

Regiomonitor beschermd wonen 2020

Onderzoek en Business Intelligence

Gemeente Rotterdam

Colofon

Gemeente Rotterdam, afdeling Onderzoek en Business Intelligence (OBI)

Datum: 23 april 2021

Auteur(s): drs. M.E (Eva) Mandos

Beeldmateriaal De foto's op pagina 4 en 6 zijn van locatie De Schuilplaats en pagina 14 locatie De Nok, beide van het CVD. De foto op pagina 11 is locatie Romanohof van Antes. Deze foto's zijn geplaatst met toestemming van CVD en Antes.

Vragen: onderzoek@rotterdam.nl

Samenvatting

Inleiding

Sinds de decentralisatie in 2015 voert Rotterdam als centrumgemeente de indicaties voor beschermd wonen uit voor inwoners van Rotterdam en de gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland en Ridderkerk.

Beschermd wonen is een voorziening voor Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) voor mensen die intensief begeleiding nodig hebben. Het is een combinatie van 24 uren toezicht en wonen. Bij beschermd wonen is wel sprake van *begeleiding*, maar niet van *behandeling*.

Ontwikkeling in aantallen

Instroom

In 2020 hebben bijna 450 mensen voor het eerst een indicatie voor beschermd wonen gekregen. De in 2018 ingezette daling na de piek in 2017 lijkt nu te stabiliseren. De trend is voor jongeren en volwassenen vergelijkbaar.

Uitstroom

De uitstroom in 2020 (tot aan 31 december) is vrijwel identiek aan die in 2019: van bijna 370 volwassenen en 110 jongeren is de indicatie beëindigd of afgelopen. Als we alleen kijken naar verzilverde indicaties, is het uitstroombestand jaarlijks zo'n 22%. Daarnaast zijn nog eens 243 indicaties beëindigd op 31 december 2020. Dat zijn met name (verzilverde) AWBZ-indicaties. Vermoedelijk gaat het hier om een overheveling van mensen naar de Wlz.

Totaal aantal indicaties

Het aantal lopende indicaties op 1 januari is tussen 2017 en 2020 vrij stabiel. Het gaat om ongeveer 1.950 indicaties waarvan er zo'n 1.850 daadwerkelijk zijn verzilverd. Vanwege de hoge uitstroom op 31 december 2020 is het aantal indicaties op 1 januari 2021 lager dan de afgelopen jaren: 1.772 indicaties waarvan er tot nu toe 1.481 zijn verzilverd. Dat aantal zal nog oplopen.

Spreading

Op basis van secundaire analyses is een schatting gemaakt van de spreading over de afzonderlijke

gemeenten. Op het moment van opstellen van dit rapport ontbrak nog een aantal gegevens. De schatting wordt dus nog geactualiseerd.

Los daarvan is een waarschuwing op zijn plaats dat de bevindingen als indicatief moeten worden beschouwd. De analyses zijn gemaakt op basis van aannames en onvolledige gegevens. Desalniettemin geven ze bruikbaar inzicht ten behoeve van beleidsvorming.

Instroom: gemeente van herkomst

Van de mensen die in 2020 een indicatie kregen en deze ook verzilverde (354 personen), kwam (naar schatting) 64% uit Rotterdam en 13% uit de regiogemeenten. Dit beeld is vergelijkbaar met de voorgaande jaren.

Uitstroom: gemeente van vestiging

In 2020 werden 417 verzilverde indicaties beëindigd. Daarvan zijn 42 mensen overleden. Van de overige 375 mensen vestigde (naar schatting) 75% zich in Rotterdam en 9% in de regiogemeenten. Ook dit is vergelijkbaar met voorgaande jaren.

Plaatsing: beschermd wonen locatie

Van alle mensen die op 1 januari 2020 een verzilverde indicatie hadden, woonde 88% in een locatie in Rotterdam en 9% in een regiogemeente. Het aantal plaatsingen in de regiogemeenten is de laatste twee jaar iets lager dan voorheen. Voor 1 januari 2021 is het beeld tot nu toe ook vergelijkbaar (90% in Rotterdam, 9% in de regio), maar nog niet alle indicaties zijn verzilverd.

Verhouding instroom, uitstroom en plaatsing

Gemiddeld genomen is in 2017 tot en met 2020 de instroom *vanuit* de regiogemeenten wat groter (11%) dan de uitstroom *naar* de regiogemeenten (9%), maar dit verschil is klein, zeker gezien de (on)nauwkeurigheid van de analyse. Het aantal plaatsingen in de regiogemeenten (gemiddeld 11%) is in verhouding met de instroom.

Vanwege buitenregionale instroom is het aantal plaatsingen in een locatie in Rotterdam (gemiddeld 88%) hoger dan het aantal mensen dat afkomstig is uit Rotterdam (minder dan 70%). Ook de uitstroom *naar* Rotterdam (gemiddeld 75%) is groter dan de instroom uit Rotterdam.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	6
1.1	Beschermd wonen	6
1.2	Leeswijzer	6
1.3	Bronnen en kwaliteit	6
2	Ontwikkelingen in aantallen	7
2.1	Nieuwe instroom	7
2.2	Herindicatie en herinstroom	7
2.3	Uitstroom	8
2.4	Aantal lopende indicaties voor beschermd wonen	10
3	Spreiding regiogemeenten	12
3.1	Herkomst	12
3.1.1	Zittend bestand op 1 januari	12
3.1.2	Nieuwe instroom per jaar	13
3.2	Plaatsingen	15
3.3	Uitstroom	16
3.4	Verhouding tussen instroom, plaatsing en uitstroom	17

1 Inleiding

1.1 Beschermd wonen

In 2015 is de financiering van beschermd en begeleid wonen overgegaan van het Rijk (via de AWBZ) naar gemeenten (WMO). Rotterdam voert als centrumgemeente de indicaties voor beschermd wonen uit voor inwoners van Rotterdam en de gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland en Ridderkerk.

Beschermd wonen is een voorziening voor Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) voor mensen die intensief begeleiding nodig hebben. Het is een combinatie van 24 uren toezicht en wonen. Bij beschermd wonen is wel sprake van *begeleiding*, maar niet van *behandeling*.

Voorzieningen voor de doelgroep Verstandelijk beperkten (VB) zijn in deze rapportage buiten beschouwing gelaten, omdat, anders dan bij de doelgroep GGZ, de afzonderlijke gemeenten hiervoor zelf verantwoordelijk zijn.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk twee geven we een overzicht van de instroom en uitstroom van 2015 tot en met 2020 voor de hele regio tezamen, en het aantal herindicaties en herinstroom. We sluiten af met een overzicht van het aantal geldige indicaties op 1 januari 2015 tot en met 1 januari 2021.

In hoofdstuk drie maken we een onderscheid naar de verschillende regiogemeenten. We kijken dan uit welke gemeente mensen afkomstig zijn, waar ze beschermd wonen en in welke gemeente ze zich vestigen na uitstroom.

1.3 Bronnen en kwaliteit

Voor het opstellen van dit overzicht wordt gebruik gemaakt van verschillende registratiesystemen. Deze systemen worden voor meerdere doeleinden ingezet. Het genereren van managementinformatie is daarmee op onderdelen erg complex.

Het is bij voorbeeld niet eenvoudig vast te stellen wanneer er sprake is van een eerste indicatie, een herindicatie of een mutatie. Ook werd tot voor kort niet geregistreerd uit welke (regio-) gemeente een cliënt afkomstig is.

De informatie in met name hoofdstuk drie van deze rapportage (spreiding) moet als indicatief worden beschouwd. Er zijn schatting gemaakt op basis van aannames, beslisregels en incomplete gegevens.

2 Ontwikkelingen in aantallen

2.1 Nieuwe instroom

Aantal afgegeven indicaties

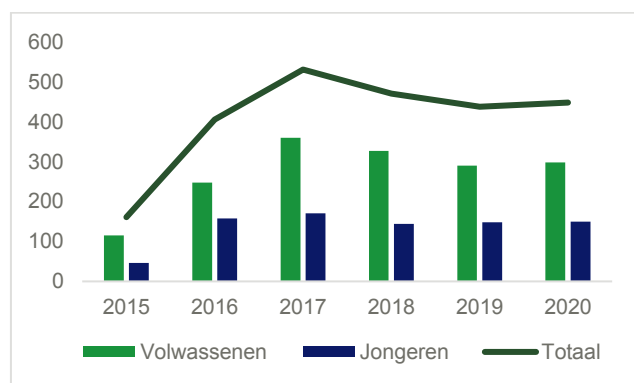
Onder nieuwe instroom verstaan we mensen die nog niet eerder (in ieder geval niet sinds 1-1-2015) een indicatie voor beschermd wonen hebben gehad¹.

In tabel 2.1 en figuur 2.1 is het aantal nieuwe indicaties te zien.

Tabel 2.1. Nieuwe instroom: aantal eerste indicaties beschermd wonen

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Volwassenen	115	248	360	327	290	298
Jongeren	46	158	171	144	148	150
Totaal	161	406	531	471	438	448

Figuur 2.1. Nieuwe instroom: aantal eerste indicaties beschermd wonen

In 2020 hebben bijna 450 mensen voor het eerst een indicatie gekregen. De in 2018 ingezette daling na de piek in 2017 lijkt nu te stabiliseren. De trend is voor jongeren en volwassenen vergelijkbaar.

Daadwerkelijke plaatsing

Het komt voor dat er een indicatie is afgegeven, maar dat de plaatsing (nog) niet daadwerkelijk is gestart (c.q. verzilverd). Wanneer iemand wacht op een plaats, kan zo nodig een (extramuraal) overbruggingsarrangement worden geïndiceerd².

Aanvragen voor BW

In tabel 2.1 staat het aantal daadwerkelijk afgegeven indicaties. Het aantal *aanvragen* voor beschermd wonen kan hoger liggen. Soms haakt een cliënt namelijk af tijdens de 'zorgvraagverheldering'. In die gevallen komt het niet tot een indicatie. Ook kan tijdens de zorgvraagverheldering blijken dat beschermd wonen niet de best passende voorziening is. Een eventuele verwijzer van de cliënt wordt hiervan op de hoogte gesteld.

2.2 Herindicatie en herinstroom

Naast mensen die voor het eerst een indicatie krijgen voor beschermd wonen, zijn er jaarlijks ook mensen die een indicatie krijgen volgend op een eerdere BW-indicatie.

In deze monitor maken we daarbij vooralsnog geen onderscheid in mensen die een indicatie krijgen die direct aansluit op een eerdere indicatie (herindicatie) en mensen die een indicatie krijgen nadat ze enige tijd geen BW-indicatie hebben gehad (herinstroom). In beide gevallen gaat het dus niet om *nieuwe* instroom³.

¹ In deze monitor is er sprake van nieuwe instroom als iemand sinds 2015 nooit eerder een intramurale indicatie heeft gehad. In de Raadsmonitor spreekt men van nieuwe instroom als er in het afgelopen halfjaar geen eerdere indicatie was. In beleidstukken over de doordecentralisatie is er sprake van nieuwe instroom als iemand niet eerder een WMO-indicatie heeft gehad.

² Een overbruggingsarrangement is niet altijd nodig, bijvoorbeeld bij verblijf in een kliniek

³ Naast herindicaties kan er ook sprake zijn van tussentijdse mutaties, bijvoorbeeld wanneer een cliënt overstapt naar een andere locatie. Mutaties zijn in de tabellen (voor zover herkenbaar) niet meegerekend. Ook collectieve mutaties als gevolg van bijvoorbeeld tariefswijzigingen en stelselwijzigingen worden niet meegenomen

In deze rapportage is sprake van een herindicatie of herinstroom als iemand een indicatie (dienstnummer) krijgt met een andere aanvraagdatum en een andere inhoud dan een eerdere indicatie. Dat betekent echter dat bijvoorbeeld een getrapte indicatie ook als herindicatie wordt gezien alsmede indicaties waarbij op een bepaald moment het element 'dagbesteding' wordt geactiveerd. Bij de doorontwikkeling van deze monitor wordt het naar verwachting mogelijk hier een beter onderscheid in te maken.

Herindicatie en herinstroom vanuit de AWBZ

De mensen die op 1 januari 2015 al gebruik maakten van beschermd wonen hadden een indicatie in het kader van de AWBZ. Deze cliënten hadden overgangsrecht van maximaal 1 jaar in geval van een PGB-indicatie en maximaal 5 jaar in geval van een ZIN-indicatie (dus uiterlijk tot 31 december 2019). Bij afloop van het overgangsrecht worden deze mensen geherindiceerd. In verband met de openstelling van de Wlz voor mensen met GGZ problematiek, is het overgangsrecht verlengd.

In tabel 2.2 is te zien hoeveel mensen een WMO-indicatie voor beschermd wonen kregen, volgend op een AWBZ-indicatie.

Tabel 2.2. Herindicatie en herinstroom: van AWBZ (BW) naar WMO (BW)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Volwassenen	164	120	92	58	90	31
Jongeren	28	7	4	0	0	0
Totaal	192	127	96	58	90	31

Logischerwijs nam het aantal herindicaties voor mensen met overgangsrecht de laatste jaren steeds verder af. In 2019 was er weer een stijging, en dan met name in de tweede helft van het jaar. Dit kan te maken hebben met een gerichte actie van de afdeling Stedelijke Zorg, waarin mensen zijn 'gescreend' die mogelijk kunnen overgaan naar de Wlz.

Herindicatie en herinstroom vanuit de WMO

De meeste WMO-indicaties voor beschermd wonen worden afgegeven voor twee jaar. Na afloop kan er dan sprake zijn van een nieuwe indicatie voor beschermd wonen. Maar het komt ook voor dat er al eerder een herindicatie is naar aanleiding van gewijzigde omstandigheden.

Zoals gezegd komt het ook voor dat mensen pas na enige tijd opnieuw een indicatie krijgen (herinstroom).

Logischerwijs neemt het aantal WMO-herindicaties in de eerste jaren na 2015 toe omdat er steeds meer mensen zijn die na een eerdere WMO-indicatie toe zijn aan een herindicatie (zie tabel 2.3). In de eerste helft van 2019 zagen we bij de volwassenen voor het eerst een daling.

Tabel 2.3. Herindicatie en herinstroom: van WMO (BW) naar WMO (BW)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Volwassenen	13	52	144	273	222	566
Jongeren	11	71	96	105	85	94
Totaal	24	123	240	378	307	660

In 2020 is het aantal herindicaties bij jongeren vergelijkbaar met eerdere jaren. Bij volwassenen is het aantal herindicaties echter erg hoog (566). Dit heeft waarschijnlijk te maken met het begin van de Coronacrisis. Toen zijn vanwege de beperkte mogelijkheden voor afspraken en overleg veel indicaties ambtshalve verlengd met een half jaar⁴.

Bij jongeren is het aantal vervolindicaties telkens relatief hoog.

2.3 Uitstroom

We spreken in deze rapportage van uitstroom wanneer een indicatie afloopt en er geen nieuwe indicatie voor beschermd wonen op volgt.

Het kan hierbij gaan om mensen die na afloop van de indicatie een ander soort WMO-indicatie krijgen (bijvoorbeeld voor extramurale zorg), of mensen die overgaan naar een

⁴ In eerdere jaren zagen we ook wel eens een piek vanwege een collectieve administratieve wijziging die we buiten beschouwing lieten en die dus niet zichtbaar zijn in de tabel.

anders gefinancierde zorg (bijvoorbeeld Wlz). Uitstroom zonder enige vorm van vervolgzorg ligt niet voor de hand, maar kan (zeker in het geval van uitval) wel voorkomen. Voor een beperkt deel gaat het om voortijdige uitstroom, bijvoorbeeld bij overlijden of verhuizing naar een andere gemeente. Daarnaast komt het soms voor dat de indicatie al heel snel weer wordt beëindigd. Dan lijkt het erop alsof de indicatie niet echt verzilverd is.

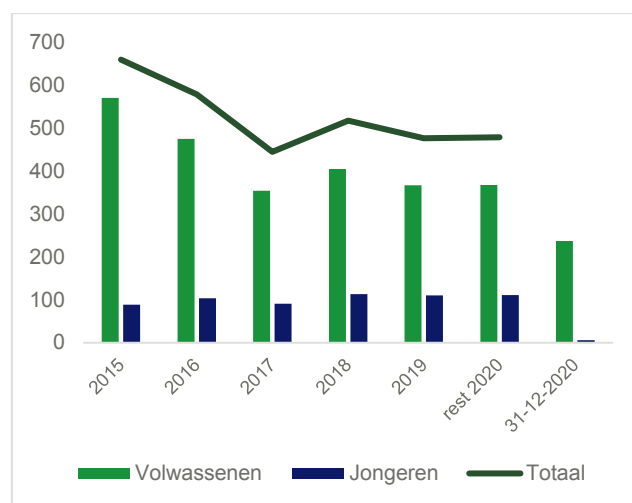
In figuur 2.2 is de ontwikkeling van de uitstroom in de afgelopen jaren te zien. In tabel 2.2 en 2.3 zijn de aantallen weergegeven, uitgesplitst naar jongeren en volwassenen en naar het soort indicatie (WMO of overgangsrecht AWBZ)

In 2020 was de uitstroom opvallend hoog, maar als we de uitstroom op 31-12-2020 apart nemen, dan is de uitstroom in de rest van het jaar wat meer vergelijkbaar met de vorige jaren.

De hoge uitstroom op 31 december heeft waarschijnlijk te maken met een overheveling van mensen naar de Wlz.

Voor de beeldvorming is de uitstroom in 2020 daarom in bijgaande figuur en tabellen gesplitst (31 december versus rest van het jaar)

Figuur 2.2. Uitstroom: aantal aflopende indicaties

Tabel 2.4. Uitstroom: aantal aflopende indicaties vanaf 2015 naar leeftijdsgroep

	2015	2016	2017	2018	2019	2020 tot 31 dec	31 dec 2020
Volwassenen	571	475	354	405	367	368	237
Jongeren	89	104	91	113	110	111	6
Totaal	660	579	445	518	477	479	243

Tabel 2.5. Uitstroom: aantal aflopende indicaties vanaf 2015 naar soort indicatie

	2015	2016	2017	2018	2019	2020 tot 31 dec	31 dec 2020
AWBZ	604	429	189	180	108	41	201
WMO	56	150	256	338	369	438	42
Totaal	660	579	445	518	477	479	243

In tabel 2.2 is te zien dat de uitstroom in 2020 (tot aan 31 december) vrijwel identiek is aan die in 2019 (bijna 480 volwassenen en 110 jongeren. Een deel van deze indicaties (zo'n 13%) was overigens niet verzilverd. Er is dan dus eigenlijk niet echt sprake van uitstroom maar wel van het beëindigen of aflopen van de indicatie en daarmee het recht op zorg.

In tabel 2.3 zien we dat het hoge aantal beëindigde indicaties op 31 december vooral AWBZ-indicaties zijn (die vrijwel allemaal ook verzilverd waren).

Overigens blijkt dat de uitstroomaantallen telkens met terugwerkende kracht wat naar beneden moeten worden bijgesteld. In een aantal gevallen is er blijkbaar alsnog sprake voortzetting van beschermd wonen. Daarnaast kan er

sprake zijn van herinstroom (na korte of langere tijd). Dan is er, met terugwerkende kracht, geen sprake meer van uitstroom.

2.4 Aantal lopende indicaties voor beschermd wonen

In tabel 2.6 is het aantal lopende indicaties op de eerste dag van het jaar te zien.

Op 1 januari 2021 waren er in totaal zo'n 1.770 mensen met een indicatie voor beschermd wonen. Dat zijn er duidelijk minder dan de afgelopen jaren, vanwege de hoge uitstroom op 31 december 2020.

In de jaren 2017-2020 schommelt het aantal indicaties rond de 1.950. Een deel van deze indicaties is echter (nog) niet verzilverd. De verzilveringsgraad is gemiddeld 95%. Dat betekent dat er de afgelopen jaren zo'n 1.850 verzilverde indicaties waren. Wanneer een indicatie niet verzilverd wordt, blijft gedurende de geïndiceerde periode wel het recht op zorg bestaan.

De verzilveringsgraad op 1 januari 2021 is nu nog laag (84%), maar de ervaring leert dat dit in de loop van het jaar nog zal toenemen⁵.

In eerdere rapportages lag het aantal indicaties wat hoger (1,1% tot 3,7% hoger) dan hier gerapporteerd. Een nadere analyse laat zien dat er telkens op 1 januari met terugwerkende kracht zowel indicaties 'verschijnen' als 'verdwijnen'. Per saldo is er dus een bijstelling naar beneden. Uit controle van enkele gevallen blijkt dit vooral samen te hangen met een achterstand in de administratie en/of meldingen door de zorgaanbieders. Hierdoor worden nieuwe aanvragen soms met terugwerkende kracht toegekend en wordt ook uitstroom met terugwerkende kracht verwerkt.

Tabel 2.6. Aantal indicaties op 1 januari vanaf 2015

	Aantal	Verzilverd	Verzilveringsgraad
1 januari 2015	ca. 2.400	niet bekend	
1 januari 2016	2.139	2.010	94%
1 januari 2017	1.903	1.843	97%
1 januari 2018	1.982	1.860	94%
1 januari 2019	1.939	1.843	95%
1 januari 2020	1.969	1.852	94%
1 januari 2021	1.772	1.481	84%

Tabel 2.7. Aantal indicaties op 1 januari 2020 en 2021, naar type indicatie

	1 -1 2020	1 jan 2021
WMO intramuraal (GGZ-ZIN)	1465	1551
AWBZ beschermd wonen	426	123
WMO extramuraal BW (GGZ-PGB)	78	98
Totaal	1969	1772

⁵ Bij het onderscheid wel/niet verzilverd wordt niet gekeken naar het moment waarop de verzilvering start. Als een indicatie op enig moment wordt verzilverd, spreken we (ook op 1 januari) van

een verzilverde indicatie, ook als dat op 1 januari nog niet het geval was.

3 Spreiding regiogemeenten

Inleiding

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de spreiding van mensen over de verschillende gemeenten. We kijken daarbij naar drie onderdelen:

1. Wat is de gemeente van herkomst van mensen die gebruik maken van BW
2. Hoe zijn de daadwerkelijke BW-plaatsingen verdeeld over de gemeenten
3. In welke gemeente vestigen mensen zich na uitstroom uit BW

Deze rapportage geeft overigens geen zicht op het aantal mensen dat oorspronkelijk uit onze centrumregio afkomstig is en instroomt in beschermd wonen elders in het land⁶

De analyse van deze inzichten is gebaseerd op een koppeling van verschillende databronnen (waaronder de lokale BRP) en verschillende beslisseregels over bijvoorbeeld het vaststellen van de gemeente van herkomst. Het gaat hierbij dus niet om 'harde' cijfers uit een registratie en er is ook geen wettelijke definitie van 'gemeente van herkomst'. Het gaat dus om een indicatie op basis van aannames en schattingen.

Voorbeeld: Bij het bepalen van de herkomst wordt het meest recente woonadres gezocht in de BRP. Hiervoor maken we gebruik van een lokale lijst met (zorg-) instellingen, briefadressen en dergelijke. Echter, wanneer iemand bijvoorbeeld in Ridderkerk woonde, wordt opgenomen in een kliniek in Goes en vervolgens instroomt in een BW-locatie, dan kan ten onrechte de herkomst als Goes worden vastgesteld, omdat wij het adres niet herkennen als instellingsadres. Adressen die vaak voorkomen worden alsnog toegevoegd aan de lijst met instellingsadressen, maar de lijst blijft onvolledig.

Ook zien we bijvoorbeeld dat na uitstroom niet altijd een nieuw adres bekend is. In dit geval wordt het meest recente adres als woonplaats aangemerkt, ook al is dat wellicht niet actueel.

3.1 Herkomst

3.1.1 Zittend bestand op 1 januari

Uit een eerste analyse (zie tabel 3.1) bleek dat van de mensen die op 1 januari 2017 een daadwerkelijk verzilverde indicatie hadden, 69% afkomstig was uit Rotterdam en 10% uit de regiogemeenten. Dat wil zeggen dat ze daar, voor zover bekend, hun laatste woonadres hadden. Nog eens 8% kwam uit de overige gemeenten in de stadsregio Rotterdam en de rest (12%) uit de rest van Nederland (en een enkele keer uit het buitenland).

De daaropvolgende jaren was deze verdeling vergelijkbaar. Dat is ook logisch omdat het voor een groot deel om dezelfde mensen gaat. We zien wel een heel kleine verschuiving naar meer instroom vanuit de regiogemeenten en minder uit Rotterdam, maar gezien de foutmarge die in deze analyse zit, moeten we voorzichtig zijn met conclusies over kleine verschillen.

Tabel 3.1. Gemeente van herkomst van mensen met een verzilverde indicatie op 1 januari 2017-2021

	1 jan 2017	1 jan 2018	1 jan 2019	1 jan 2020	1 jan 2021
Rotterdam	69%	69%	68%	68%	66%
BARCKL*	10%	11%	12%	11%	11%
Stadsregio**	8%	7%	7%	7%	7%
Overig	12%	13%	13%	13%	15%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%

* Barendrecht, Albrandswaard, Ridderkerk, Capelle a/d IJssel, Krimpen a/d IJssel, Lansingerland

** Nissewaard, Spijkenisse, Brielle, Hellevoetsluis, Westvoorne, Maassluis, Schiedam, Vlaardingen

Tabel 3.2 geeft een schatting van het aantal mensen per gemeente(groep). Voor 1 januari 2021 gaat het om een

⁶ Deze informatie zou moeten worden opgevraagd bij alle andere centrumgemeenten in Nederland.

minimum omdat de verzilveringsgraad in de loop van het jaar toeneemt.

In Tabel 3.3. is de schatting per regiogemeente te zien voor 1 januari 2020 en (het minimum van) 2021.

Tabel 3.2. Gemeente van herkomst van mensen met een verzilverde indicatie op 1 januari 2017-2021, geschatte aantallen

	1 jan 2017*	1 jan 2018*	1 jan 2019*	1 jan 2020	1 jan 2021*
Rotterdam	1300	1315	1287	1260	984
BARCKL	196	200	217	204	163
Stadsregio	153	142	141	138	109
Overig	229	247	239	250	226
Totaal	1878	1905	1884	1852	1481

* Aantallen 2017-2019 komen uit een oudere analyse en zijn daarom hoger dan de actuele aantallen in tabel 2.6. Aantal 2021 is voorlopig, want de verzilveringsgraad neemt nog toe

Tabel 3.3. Gemeente van herkomst van mensen met een verzilverde indicatie op 1 januari 2020 en 2021, geschatte aantallen

	1 jan 2020	1 jan 2021*
Albrandswaard	9	9
Barendrecht	26	18
Capelle a/d IJssel	85	69
Krimpen a/d IJssel	27	20
Lansingerland	19	19
Ridderkerk	38	27
Totaal	204	163

* voorlopige aantallen, verzilvering neemt nog toe

3.1.2 Nieuwe instroom per jaar

Om een indruk te krijgen van de ontwikkelingen in de instroom, is het inzichtelijker om per kalenderjaar te bekijken waar de *nieuwe* instroom vandaan komt. Dat is weergegeven in tabel 3.4 (in percentages) en tabel 3.5 (in geschatte aantallen)

Ook hier kijken we alleen naar de (tot nu toe) daadwerkelijk verzilverde indicaties. De aantallen wijken dus wat af van die tabel 2.1.

Het aandeel mensen dat instroomt uit Rotterdam schommelt jaarlijks rond de 66%. Bij de gezamenlijke regiogemeenten zijn er wat meer schommelingen (van 9% tot 14%). Dat komt ook omdat het om kleinere aantallen gaat.

De verdeling in tabel 3.4 is globaal gezien vergelijkbaar met die in tabel 3.1. Dat laat dus zien dat de nieuwe instroom per jaar in grote lijnen vergelijkbaar is met de instroom uit eerdere jaren. Wel zien we dat de nieuwe instroom uit de gemeenten buiten de regio Rotterdam wat hoger is dan de bestaande populatie op 1 januari, en de instroom uit Rotterdam juist iets lager.

Tabel 3.4. Gemeente van herkomst van nieuwe instroom, in percentages

	2017	2018	2019	2020
Rotterdam	67%	66%	66%	64%
BARCKL	9%	14%	10%	13%
Stadsregio	7%	6%	7%	5%
Overig	18%	14%	18%	18%
Totaal	100%	100%	100%	100%

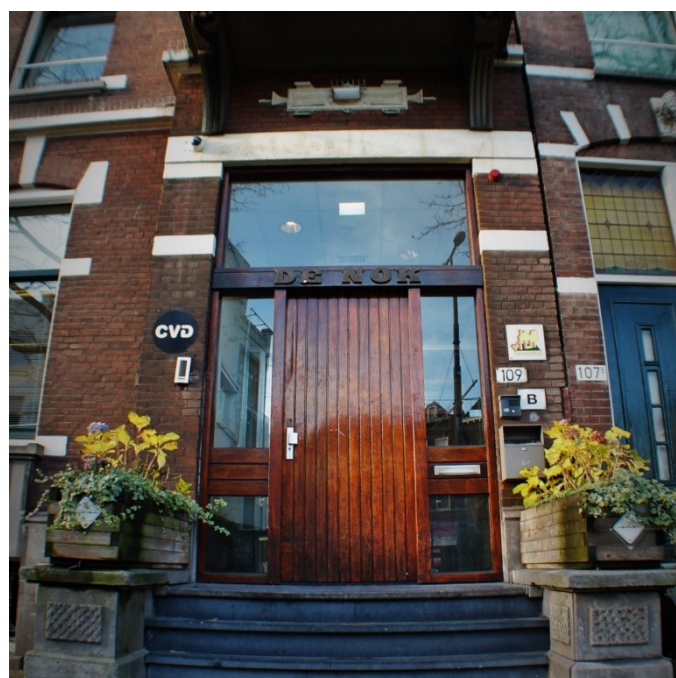
In de volgende tabellen staat de instroom per gemeente. Hierbij geldt weer de uitdrukkelijke waarschuwing dat het gaat om schattingen en niet om geregistreerde aantallen.

Tabel 3.5. Gemeente van herkomst van nieuwe instroom, in geschatte aantallen

	2017	2018	2019	2020
Rotterdam	282	251	234	227
BARCKL	37	54	34	47
Stadsregio	29	22	25	18
Overig	74	55	64	63
Totaal	422	382	357	354

Tabel 3.6. Gemeente van herkomst van nieuwe instroom, in geschatte aantallen

	2017	2018	2019	2020
Albrandswaard	1	6	0	1
Barendrecht	8	8	3	5
Capelle a/d IJssel	11	19	11	18
Krimpen a/d IJssel	6	8	10	9
Lansingerland	1	5	6	7
Ridderkerk	10	8	3	7
Totaal	37	54	34	47

3.2 Plaatsingen

Bijna 90% van de BW'ers woont op een locatie in Rotterdam en rond de 10% in een regiogemeente (zie tabel 3.5). De laatste twee jaar is het aandeel en het aantal plaatsingen in de regiogemeenten wat lager dan voorheen maar de verschillen zijn klein.

Op het niveau van de afzonderlijke regiogemeenten zien we grotere verschillen tussen de jaren (zie tabel 3.9).

Verklaringen voor schommelingen zijn bijvoorbeeld de sluiting/opening van een locatie. En met name bij kleinere aantallen (zoals in Krimpen a/d/ IJssel) kan het zijn dat indicaties toevallig net wel of net niet op 1 januari geldig zijn en dus wel of niet meegeteld worden in dit overzicht.

Het aantal plaatsingen op 1 januari 2021 is laag door de eerder vermelde uitstroom naar de Wlz maar zal nog wat stijgen door verzilvering in de loop van het jaar.

Tabel 3.7. Gemeente waar de indicatie is verzilverd (locatie van plaatsing) in percentages

	1 jan 2017	1 jan 2018	1 jan 2019	1 jan 2020	1 jan 2021*
Rotterdam	88%	87%	87%	88%	90%
BARCKL	11%	12%	12%	11%	9%
Stadsregio	0%	0%	0%	0%	0%
Overig	1%	1%	1%	1%	1%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%

Tabel 3.8. Gemeente waar de indicatie is verzilverd (locatie van plaatsing) in percentages

	1 jan 2017	1 jan 2018	1 jan 2019	1 jan 2020	1 jan 2021*
Rotterdam	1659	1651	1635	1638	1332
BARCKL	200	227	229	197	130
Stadsregio	4	7	2	4	4
Overig	15	20	18	13	13
Totaal	1878	1905	1884	1852	1481

* voorlopige aantallen, verzilvering neemt nog toe

Tabel 3.9. Gemeente waar de indicatie is verzilverd (locatie van plaatsing) per regiogemeente

	1 jan 2017	1 jan 2018	1 jan 2019	1 jan 2020	1 jan 2021*
Albrandswaard	17	31	38	36	23
Barendrecht	19	28	53	48	23
Capelle aan den IJssel	77	92	52	43	42
Krimpen aan den IJssel	13	6	14	8	5
Lansingerland	18	15	15	14	10
Ridderkerk	56	55	57	48	27
Totaal	200	227	229	197	130

In deze tabellen zijn alleen de personen meegeteld die een WMO-indicatie hebben van de centrumgemeente Rotterdam. Het geeft dus geen volledig beeld van alle BW'ers in de regio, want er kunnen op verschillende locaties ook

mensen verblijven met een WMO-indicatie van een andere regio (of met een indicatie uit een andere financieringsbron dan de WMO).

3.3 Uitstroom

Als we alleen kijken naar mensen met een verzilverde indicatie, stroomt ruim 20% van de mensen die op 1 januari gebruik maakte van beschermd wonen in de loop van het jaar uit. Het uitstroompercentage is de afgelopen jaren wat toegenomen (zie tabel 3.8) maar ook hier gaat het om kleine (verwaarloosbare?) verschillen.

De uitstroom op 31 december 2020 in verband met overgang naar de Wlz is hier overigens buiten beschouwing gelaten, omdat het hierbij niet echt gaat om mensen die uitstromen uit een instelling en zich elders vestigen.

Tabel 3.10. Overzicht uitstroom: beëindigde verzilverde indicaties (excl. overgang naar Wlz)

	2017	2018	2019	2020*
Uitstroom	343	369	367	375
Overleden	42	43	52	42
Totaal	358	412	419	417
Uitstroom%	21%	22%	22%	23%

* exclusief 31 december 2020 overgang Wlz

Voor een deel gaat het om mensen die overlijden. Van de overige mensen is nagegaan in welke gemeente ze op dit moment staan ingeschreven. De nauwkeurigheid van de ze informatie laat te wensen over. Zo viel het op dat veel mensen na uitstroom (nog) staan ingeschreven op een adres wat bekend staat als 'instellingsadres'. Mogelijk is deze informatie dus niet altijd actueel, en woont een deel van deze mensen inmiddels in een andere gemeente dan hieronder weergegeven.

Tabel 3.11. Gemeente van vestiging in percentages

	2017	2018	2019	2020*
Rotterdam	73%	82%	70%	75%
BARCKL	8%	6%	11%	9%
Stadsregio	3%	2%	8%	4%
Overig	16%	10%	11%	12%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Tabel 3.12. Gemeente van vestiging in geschatte aantallen

	2017	2018	2019	2020*
Rotterdam	250	303	257	281
BARCKL	28	23	40	37
Stadsregio	10	6	28	14
Overig	55	37	41	43
Totaal	343	369	367	375

* exclusief 31 december 2020 overgang Wlz

Tabel 3.13. Gemeente van vestiging in geschatte aantallen

	2017	2018	2019	2020*
Albrandswaard	6	2	7	8
Barendrecht	1	4	3	5
Capelle a/d IJssel	5	9	10	10
Krimpen a/d IJssel	4	2	6	4
Lansingerland	6	5	4	6
Ridderkerk	6	1	10	4
Totaal	28	23	40	37

* exclusief 31 december 2020 overgang Wlz

3.4 Verhouding tussen instroom, plaatsing en uitstroom

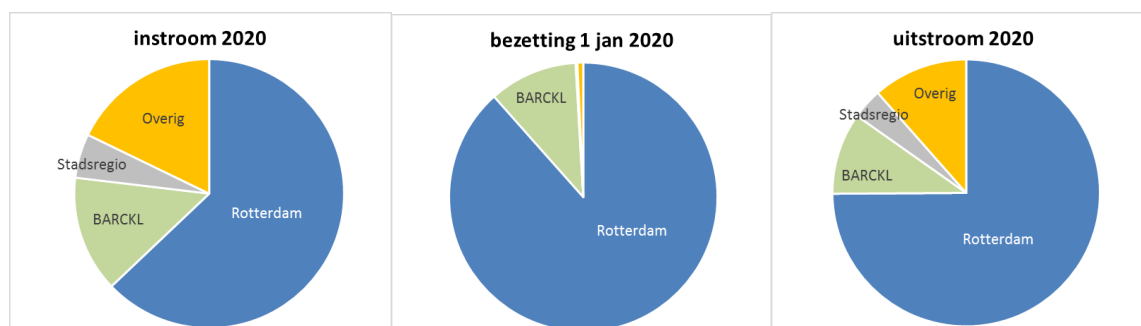
Voor 2020 is de spreiding van de instroom, de bezetting en de uitstroom nog eens weergegeven als figuur. Daarin is te zien dat het aandeel van de regiogemeenten (de groene punten) over de drie groepen redelijk vergelijkbaar is en dat het aandeel van Rotterdam (de blauwe vlakken) bij de plaatsingen en uitstroom groter is dan bij de instroom.

Als we de cijfers over een langere periode bekijken is het beeld vergelijkbaar met 2020.

Gemiddeld genomen is in 2017 tot en met 2020 de instroom *vanuit* de regiogemeenten wat groter (11%) dan de uitstroom *naar* de regiogemeenten (9%), maar dit verschil is klein, zeker gezien de (on)nauwkeurigheid van de analyse. Het aantal plaatsingen in de regiogemeenten (gemiddeld 11%) is in verhouding met de instroom.

Het aandeel plaatsingen in een locatie in Rotterdam (gemiddeld 88%) is hoger dan het aandeel mensen dat afkomstig is uit Rotterdam (minder dan 70%). Dat komt door buitenlandse instroom. Ook de uitstroom *naar* Rotterdam (gemiddeld 75%) is groter dan de instroom uit Rotterdam.

Figuur 3.1. Vergelijking van instroom bezetting en uitstroom in 2020

Kennis voor een sterk Rotterdams beleid

Onderzoek en Business Intelligence is een afdeling binnen de gemeente Rotterdam. De afdeling verzamelt informatie en doet onderzoek voor het maken en uitvoeren van beleid door de gemeente Rotterdam. Het onderzoek gaat over onderwerpen als gezondheid, zorg, onderwijs, reïntegratie, demografie, ruimtelijke ordening en veiligheid. Soms is de gemeentelijke organisatie het onderwerp, vaker gaat het over de stad en haar bewoners. Het doel is steeds om met deze verzamelde kennis het beleid en de bedrijfsvoering van de gemeente te verbeteren.

Drs. Eva Mandos is psycholoog en onderzoeker op het terrein van OGGZ en Maatschappelijke Opvang.

[Rotterdam.nl](https://rotterdam.nl)

Gemeente Rotterdam